

KI, samfunnssikkerhet og personvern

NIFS-møte 6. september: Kunstig intelligens og sikkerhet

Eirik Gulbrandsen | Senioringeniør seksjon Teknologi, Sikkerhet og Tilsyn

Algoritmer, tillit og sandkasser

Personvernbloggen

Datatilsynets blogg om personvernspørsmål

Om

Algoritmer, tillit og sandkasser

av Eirik Gulbrandsen | jan 6, 2021

Mot slutten av 1800-tallet i USA undersøkte kjemikeren Harvey Wiley innholdet i en rekke industrielt produserte matvarer. 90 prosent av honningkrukkene inneholdt ikke honning. Lønnesirup var stort sett ikke lønnesirup. Og syltetøy bestod, som de nevnte matvarene, også stort sett av billig maissirup, hvor «syltetøy» var tilsatt eplekall for tekstur. Verre var det at melk ble tilsatt formaldehyd og gipspulver for å fremstå som frisk, hvit og ubedervet. Barn ble syke og døde. I 1906 opprettet USA sin første forbrukervernlov for å sikre trygg mat.¹

En digital nedkjølingseffekt

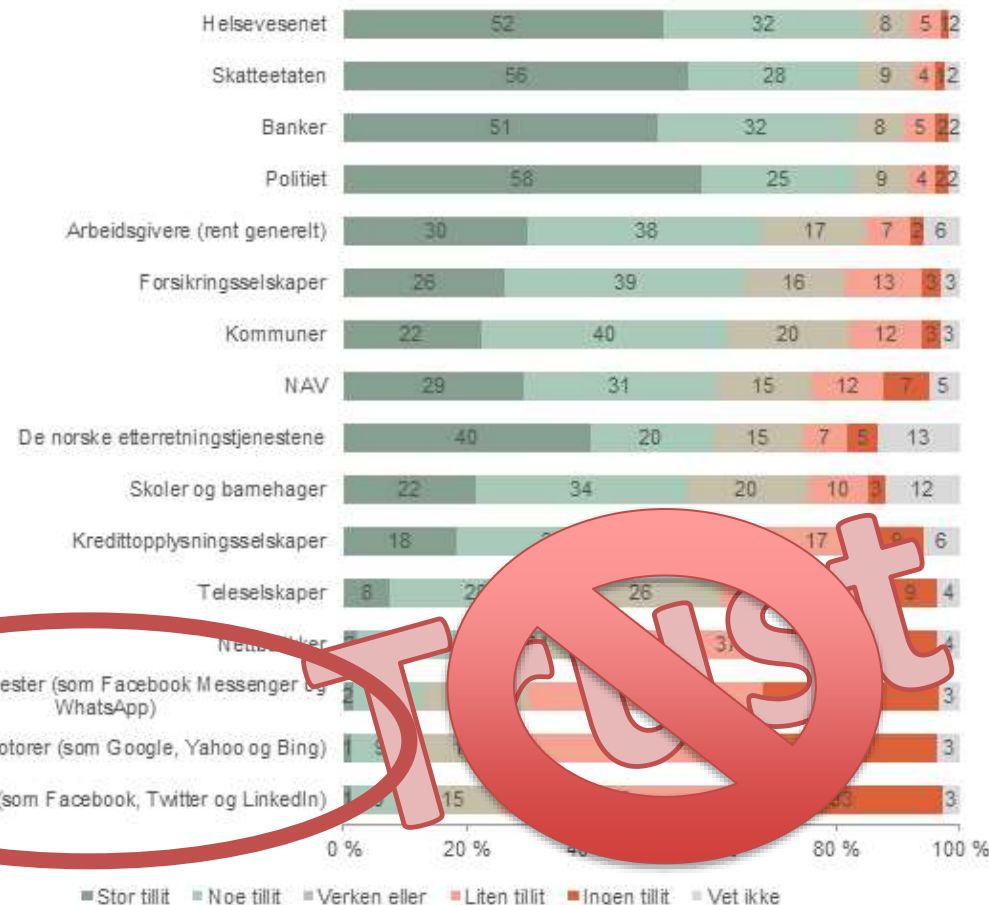
Datatilsynet gjennomførte i årskiftet 2019/2020 en personvernundersøkelse som blant annet påviser en digital nedkjølingseffekt. Det betyr at mange begrenser bruken av digitale tjenester eller lar være å bruke dem. Effekten av digitalisering bremses fordi man ikke har den nødvendige tilliten til tjenestene – med rette.

Det blir stadig tydeligere at gigantene bak «sosiale medier» – som 1800-tallets matprodusenter – ikke tilbyr tjenestene til samfunnets og enkeltmenneskenes beste. Google, Facebook mfl. er i realiteten først og fremst annonsesalgsselskaper. Gjennom kynisk bruk av algoritmer, ønsker de først og fremst at du trykker på så mange annonser som mulig via deres plattformer.

Dette er den moderne varianten av maissirup og utvannet melk – en dystopisk og polariserende digital virkelighet skapt fordi man ønsker å selge annonser.

ERIK GULBRANDSEN

Hvor stor eller liten tillit har du til måten virksomhetene/aktørene oppbevarer og bruker personopplysninger på?

<https://www.personvernbloggen.no/2021/01/06/algoritmer-tillit-og-sandkasser/>

Out of control → null kontroll...

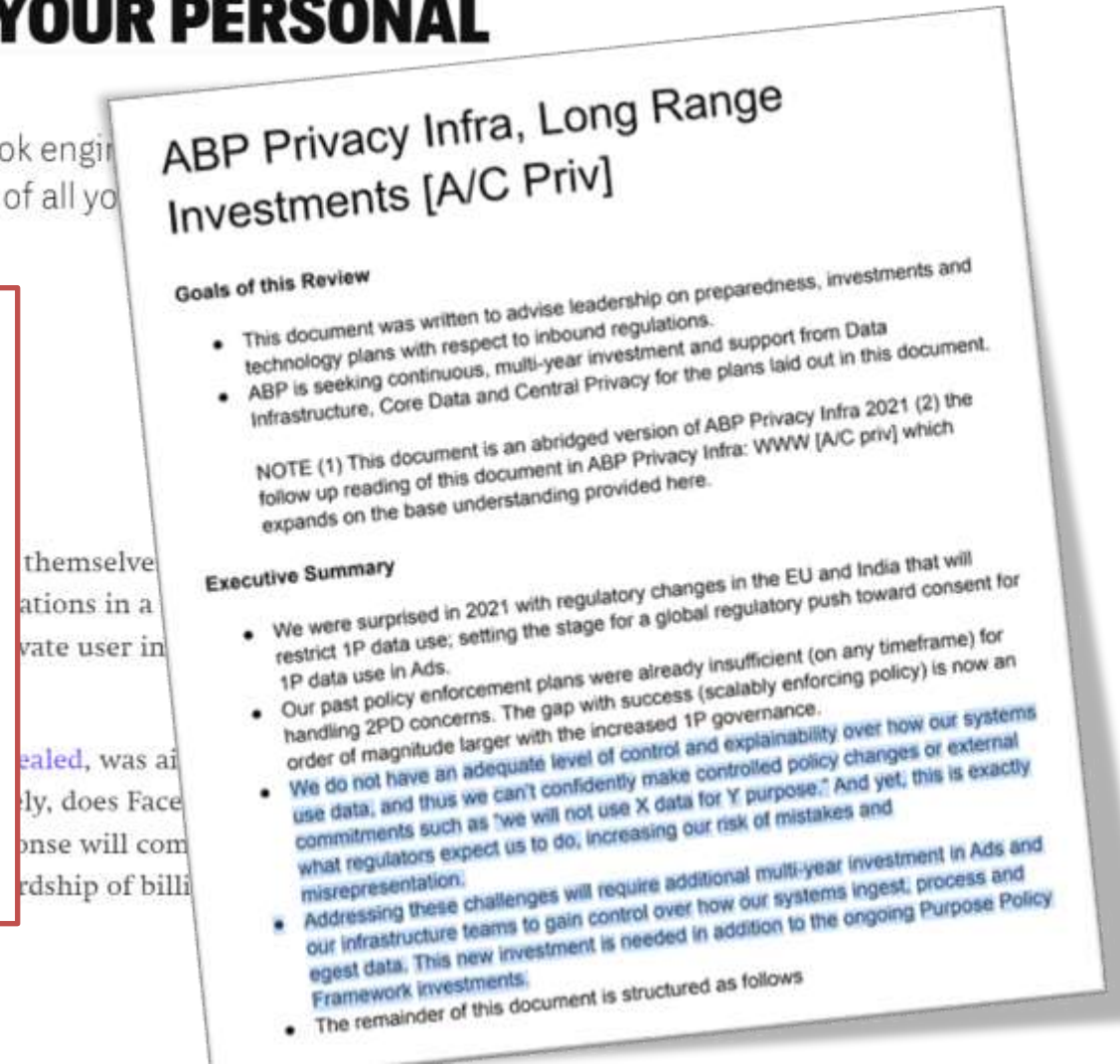

FACEBOOK ENGINEERS: WE HAVE NO IDEA WHERE WE KEEP ALL YOUR PERSONAL DATA

In a discovery hearing, two veteran Facebook engineers testified to a federal court that the company doesn't keep track of all your data.

We do not have an adequate level of control and explainability over how our systems use data, and thus we can't confidently make controlled policy changes or external commitments such as "we will not use X data for Y purpose." And yet, **this is exactly what regulators expect us to do**, increasing our risk of mistakes and misrepresentation.

<https://www.documentcloud.org/documents/21716382-facebook-data-lineage-internal-document>

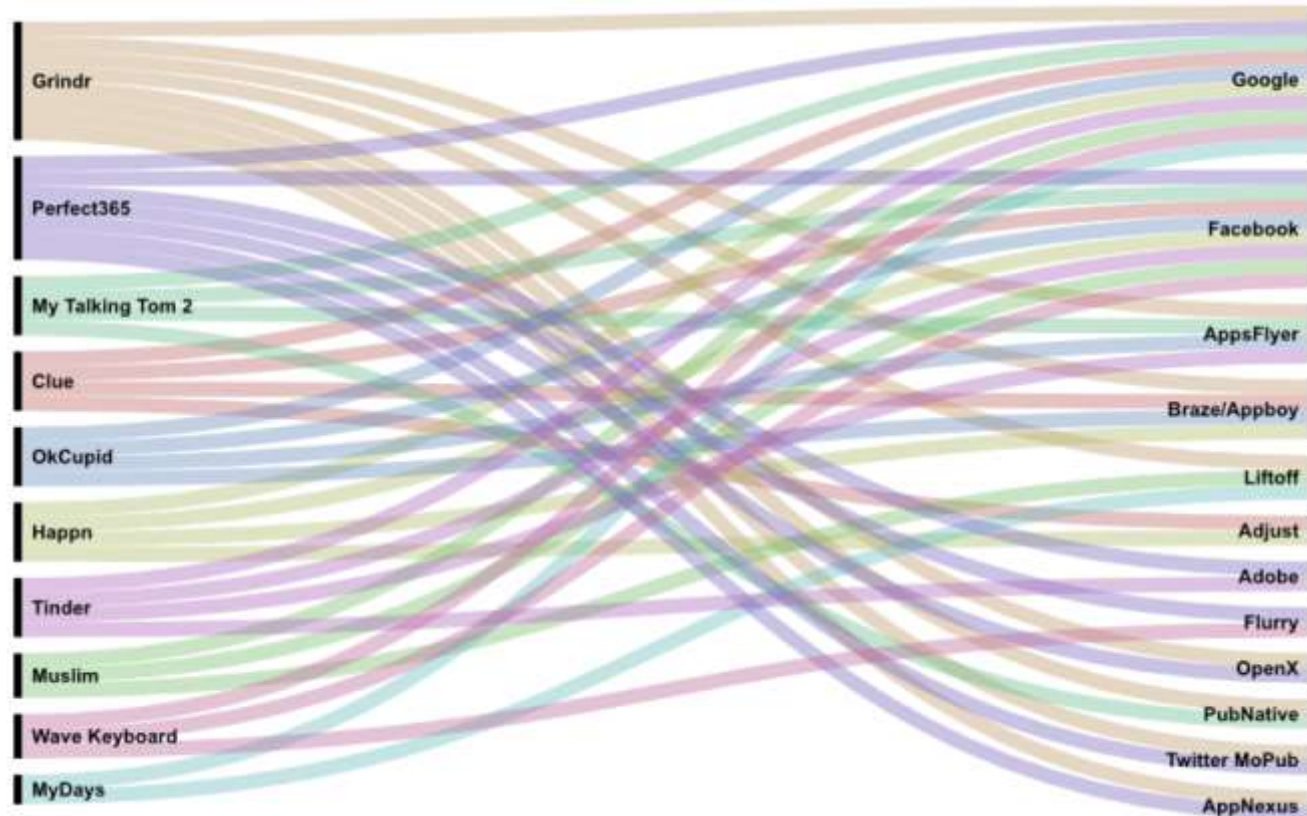

SocMed = ad market = personal data = Adtech

- «Adtech» carries SocMec
  - Grindr (platforms; Google, Apple)
  - Ad networks (**Facebook**, Twitter/Mopub, Appnexus, etc)

Sends a lot of user data, including GPS location, IP address, gender, and age, to a large variety of third parties including **AdColony**, **AppNexus** (**Xandr**), **Bucksense**, **MoPub**, **OpenX**, **PubNative**, and **Smaato**. Uses **MoPub** for ad mediation. Sends user information including "relationship type" to **Braze**.

TECHNICAL REPORT
"OUT OF CONTROL" – A REVIEW OF DATA
SHARING BY POPULAR MOBILE APPS

SocMed = ad market = personal data = Adtech

- «Adtech» carries SocMec
  - Grindr (plattform; Google, Apple)
  - Ad networks (**Facebook**, Twitter/Mopuk

Sends a lot of user data, including GPS location, IP address, gender, and age, to a large variety of third parties including **AdColony**, **AppNexus (Xandr)**, **Bucksense**, **MoPub**, **OpenX**, **PubNative**, and **Smaato**. Uses **MoPub** for ad mediation. Sends user information including "relationship type" to **Braze**.

TEK.NO

TESTER ARTIKLER TOPPLISTER TJENESTER

Datatilsynet vil ha slutt på Metas målrettede reklame

Meta kan få en million kroner i dagbøter om de ikke retter seg.

digi.no Tekjobb Nyhetsbrev Tips oss

– Vi føler oss litt som David mot Goliat

Det irske datatilsynet mener Meta bryter loven, men vil ikke håndheve reglene. Derfor har Datatilsynet tatt saken i egne hender.

ATA

SocMed = ad market = personal data = Adtech

digi.no Tekjobb Nyhetsbrev Tips oss

Nå skjerper EU reglene for tekgigantene

EUs nye regler for å stramme opp tekgiganter som Google, Facebook og Tiktok trer i kraft denne uka. Hensikten er å skjerme brukerne for skadelig påvirkning

DSA - mer 45 millioner månedlige brukere i EU:

Alibaba AliExpress, Amazon Store, Apple AppStore, Booking.com, Facebook/meta, Google Play, Google Maps, Google Shopping, Instagram, LinkedIn, Pinterest, Snapchat, TikTok, Twitter/X, Wikipedia, YouTube, Zalando, Bing, Google Search

- ❑ Illegal content, transparent advertising and disinformation

Digital Services Act and Digital Markets Act
Stepping stones for a level online playing field in Europe

European Economic and Social Committee
Employers' Group

Digital Services Act and Digital Markets Act
STEPPING STONES FOR A LEVEL ONLINE PLAYING FIELD IN EUROPE

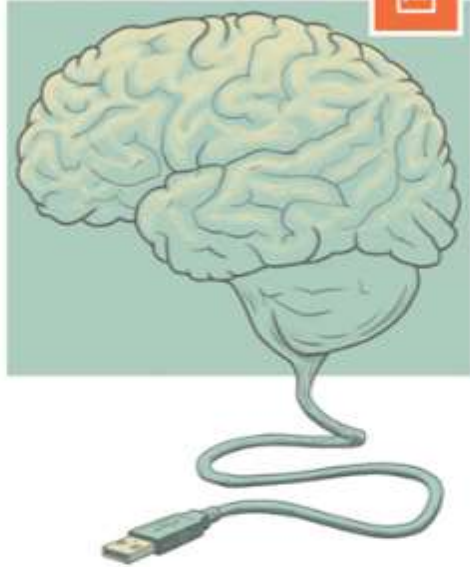

- KI og konsenser for personvern har vært et viktig tema i flere år
- Nøkkelutfordringer: hvordan regulere og trygge retten til personvern og sikre at KI er etisk og ansvarlig

Software development with Data Protection by Design and by Default

The Norwegian Data Protection Authority has developed these guidelines to help organisations understand and comply with the requirement of data protection by design and by default in article 25 of the General Data Protection Regulation. We have cooperated with security professionals and software developers in public and private sector among others.

Artificial intelligence and privacy
Report, January 2018

Datatilsynet
The Norwegian Data Protection Authority

Datatilsynet
Big Data
- privacy principles under pressure

September 2013

«Regjeringen vil at Norge skal gå foran i utvikling og bruk av kunstig intelligens **med respekt for den enkeltes rettigheter og friheter.**»

«...etablere en **regulatorisk sandkasse** for personvern under Datatilsynets myndighetsområde.»

Hva ønsker vi å oppnå i sandkassen?

Virksomheter

- Økt **forståelse for de regulatoriske kravene**. Løsninger utviklet i sandkassen vil kunne fungere som **foregangseksempler**
- Gir mulighet til å avdekke eventuelle **svakheter og sårbarheter på et tidlig stadium** i prosessen – innebygd personvern i praksis.

Datatilsynet

- Øke tilsynets **kunnskap og forståelse av KI-drevne løsninger**.
- Utarbeide **veiledningsmateriale** basert på erfaring med utvikling av løsninger i sandkassen.

Enkeltindivider og samfunnet

- Bygge **tillit** til nye KI-løsninger ved at **utvikling av nye og innovative løsninger** foregår innenfor **ansvarlige rammer**.
- Forbrukere vil kunne dra **nytte av nye tjenester og produkter**, samtidig som viktige **personvern** hensyn er ivaretatt.

Skreddarsydd kunnskap i kampen mot cyberkrim

Den andre sluttrapporten frå Datatilsynets sandkasse for kunstig intelligens slår to fluger i eitt smekk, og kan vere eit viktig steg på vegen både for betre beredskap mot cyberkriminalitet og for betre personvern i arbeidslivet.

Personvernvenleg profilering

Secure Practice er eit norsk firma som tilbyr tenester for informasjonstryggleik. I fjor var dei med i den regulatoriske sandkassa for ansvarleg kunstig intelligens, der dei saman med Datatilsynet utforska ei ny teneste firmaet utviklar og ønsker å få på marknaden. No er [sluttrapporten frå prosjektet](#) klar.

Kjernen i tenesta Secure Practice vil tilby, byggjer på erkjenninga av at menneskelege feil ofte er medverkande når hackerane lukkast. Å gj tilsette god opplæring i trygg passordhandtering, teikn på phishing og andre cybertruslar reduserer faren for hacking. Og jo meir skreddarsydd denne opplæringa er etter kunnskapsnivået, nettvane og motivasjonen for kvar enkelt tilsett, jo meir effektiv vil den vere. Det er berre ein hake ved det. All informasjonen som trengs for å vite kva som fungerer på akkurat deg – kven skal ha tilgang til den? Er det muleg å få til

- Ny teknologi (maskinlæring)
→ Personvern-
konsekvensvurdering (DPIA)
- Behandlingsgrunnlag
  - Arbeidsmiljøloven
  - E-postforskriften
  - Personvernforordningen
    - 6.1.f – berettighet interesse
- **Felles behandlingsansvar**
  - Tjenesteyter beholder kontroll med deler av grunnlagsdata (personopplysninger)

EU satser på trøndersk cybersikkerhet

Trønderbedriften Secure Practice skal styrke cybersikkerheten over hele Europa. 1 million EU-borgere får norsk sikkerhetsteknologi gjennom EUs satsning på digital omstilling. Oppdraget er verdt 29 millioner kroner.

Sitat CEO Erlend Andreas Gjære:

*«Da kan det jo også være gøy å vite/fortelle at takket være sandkassa så kan vi nå rulle ut **norsk innovasjon** til hele Europa.»*

Secure Practice scoret full pott på vurderingen av prosjektets relevans og samfunnsnyttene for EU. **Utslagsgivende var også nybrottsarbeidet deres i krysningspunktet mellom kunstig intelligens (KI), cybersikkerhet og personvern**, hvor de har behandlet viktige spørsmål sammen med Datatilsynet i den regulatoriske sandkassen for ansvarlig KI.

NAV - sluttrapport

Våren 2021 startet sandkasseprosjektet som tar for seg NAVs KI-verktøy for å predikere utviklingen av sykefravær. Prosjektet ble avsluttet høsten 2021. Her er sluttrapporten fra prosjektet.

Innhold

1. Sammen drag
2. Om prosjektet
3. Rettslig grunnlag
4. Rettferdighet
5. Hvordan forklare bruken av kunstig intelligens?
6. Veien videre

Skriv ut alt innholdet

Last ned PDF

Søk i dette innholdet

Sammen drag

NAV ønsker å bruke maskinlæring til å forutse hvilke sykmeldte brukere som vil ha behov for oppfølging to måneder frem i tid. Dette skal hjelpe veilederne med gjøre mer treffrike vurderinger, som igjen skal spare NAV, arbeidsgivere og de sykmeldte for unødvendige møter. Målet med dette sandkasseprosjektet var å avklare lovligheten ved bruk av kunstig intelligens (KI) i denne sammenhengen, og utforske hvordan profileringen av sykmeldte kan gjøres på en rettferdig og åpen måte.

Konklusjoner

- 1 **Lovlighet.** NAV har rettslig grunnlag for å bruke KI som støtte ved beslutning om enkeltindividets behov for oppfølging og dialogmøte. Det er usikkert om det rettslige grunnlaget åpner for å bruke personopplysninger til å utvikle selve algoritmen.
- 2 **Rettferdighet.** Det er viktig forskjell mellom å benytte opplysninger som allerede inngår i modellen, og å ta i bruk nye opplysninger som ikke brukes i modellen, til å sjekke for diskriminerende utfall. Det oppstår en spenning mellom personvern og rettferdighet når metoden for å avdekke og motvirke diskriminering fordrer mer behandling av personopplysninger.
- 3 **Åpenhet.** For at modellen skal gi ønsket verdi, er det avgjørende at NAV-

- «Catch-22»
  - Hjemmelsgrunnlag for å **bruke** maskinlæringsmodeller
  - Ikke hjemmelsgrunnlag for å **trene** maskinlæringsmodeller
- Grunnlag for **lovarbeid** og mulig hjemmel for behandling
- Rettferdighet, åpenhet og **forklarbarhet**
  - For borgere
  - For saksbehandlere
  - For utviklere
  - For organisasjonen
  - For samfunnet / myndigheter

Artikkel 15

Den registrertes rett til innsyn

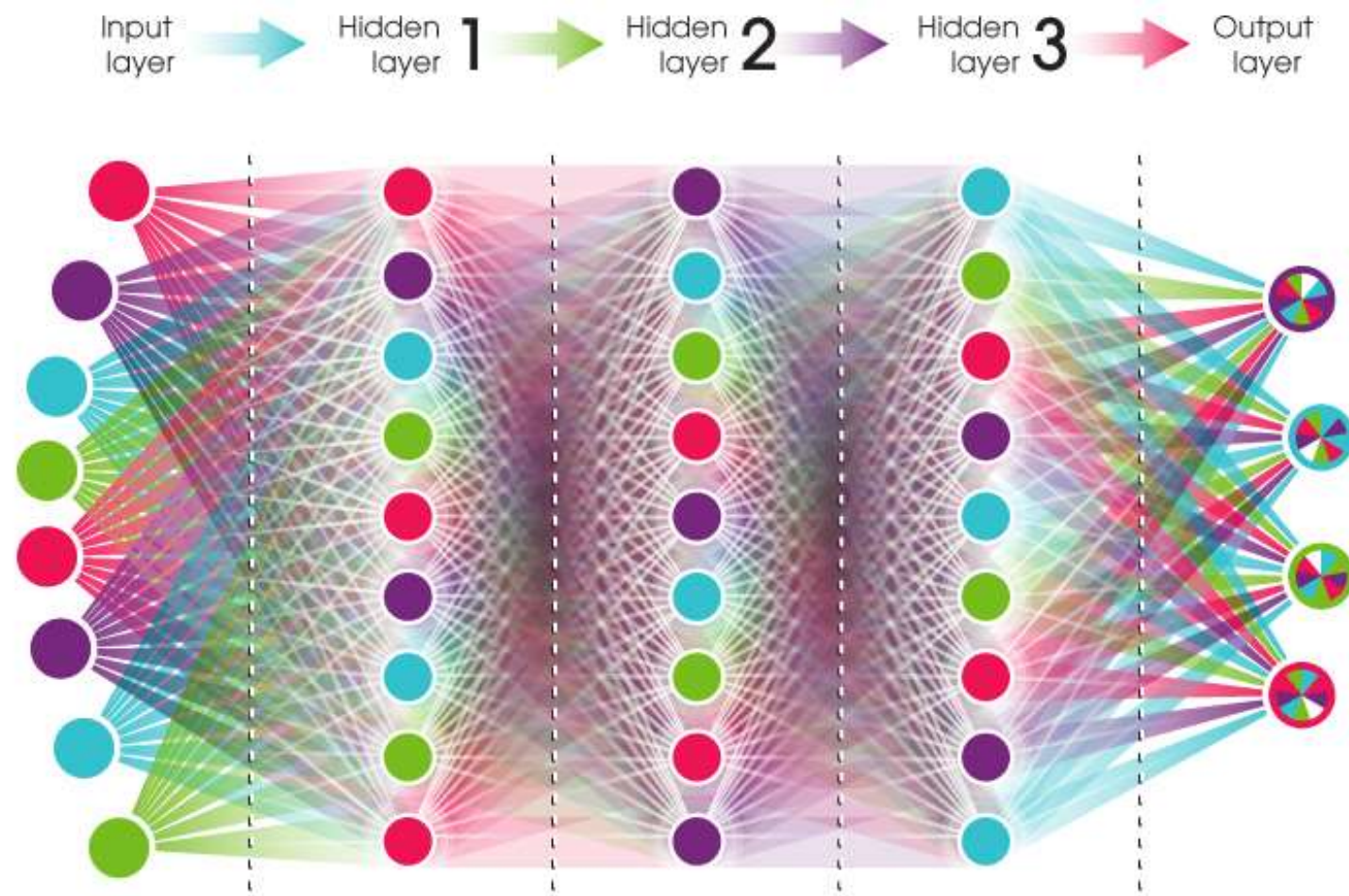
...relevant informasjon om den **underliggende logikken** samt om betydningen og de forventede konsekvensene...

Artikkel 25

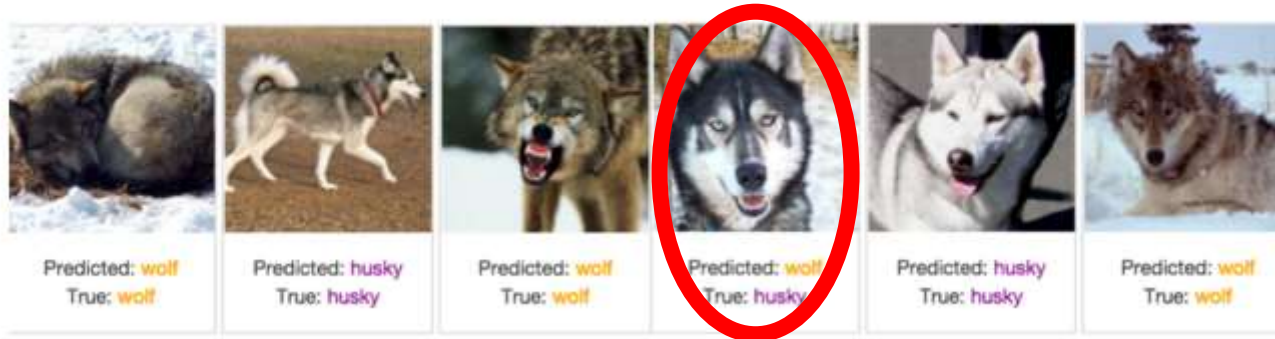
Innebygd personvern og personvern som standardinnstilling

...**integre** de nødvendige garantier i behandlingen for å **oppfylle kravene i denne forordning**...

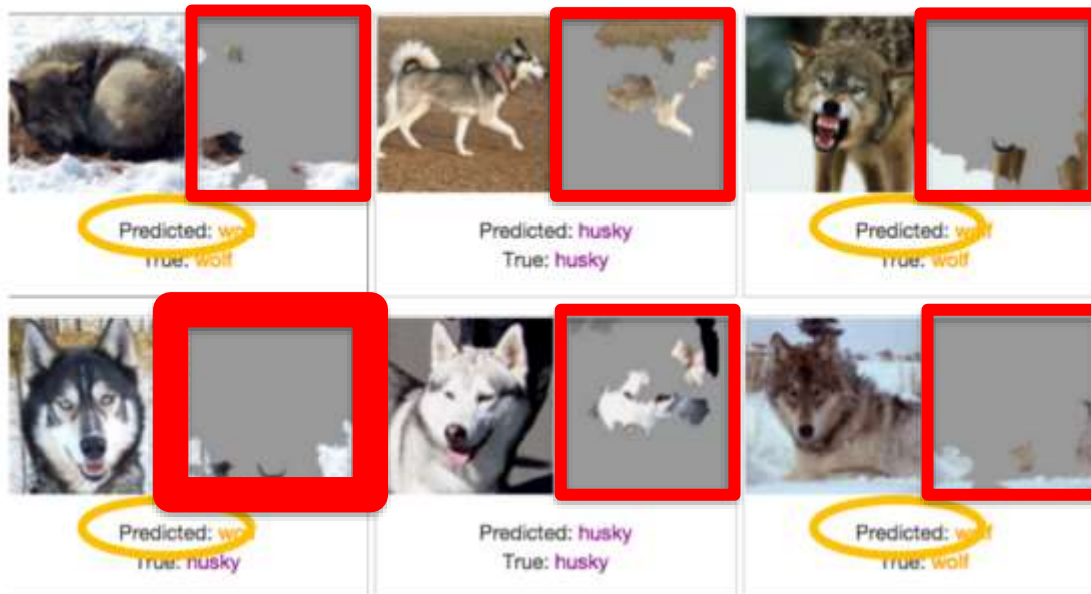
Forklarbarhet / XAI av lærende systemer

wolf v.s. husky

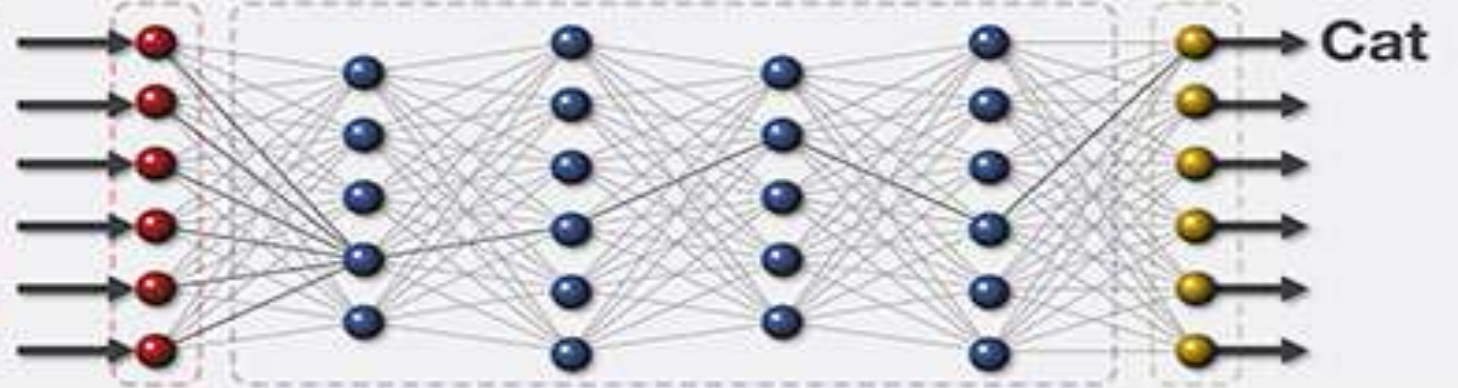

En snøpredikator...

Machine Learning System

This is a cat.

Current Explanation

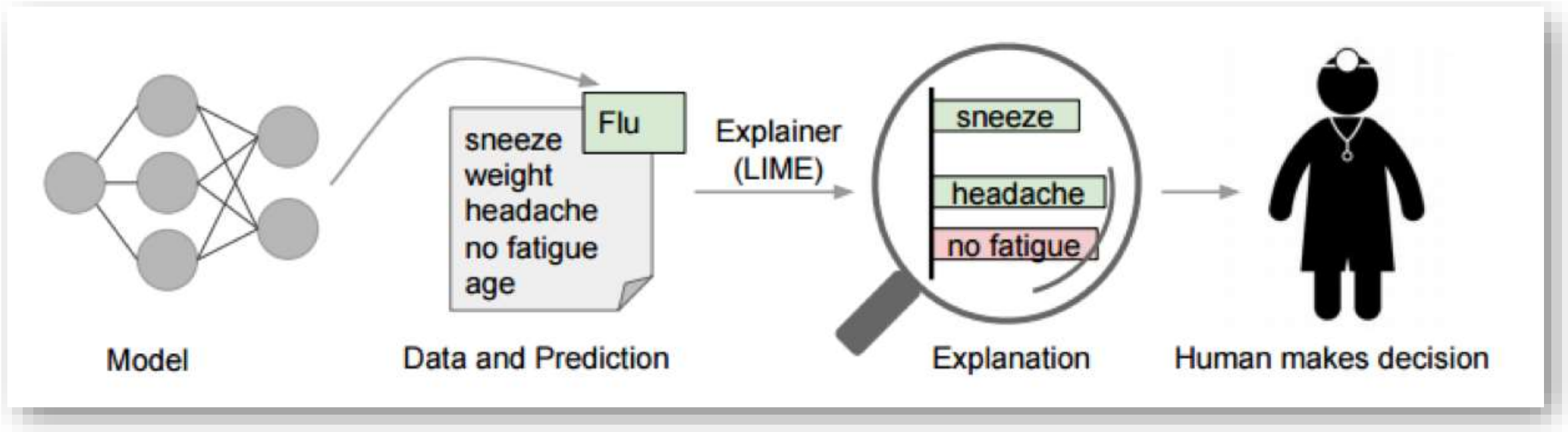
This is a cat:

- It has fur, whiskers, and claws.
- It has this feature:

XAI Explanation

LIME – Local Interpretable Model-Agnostic Explanations

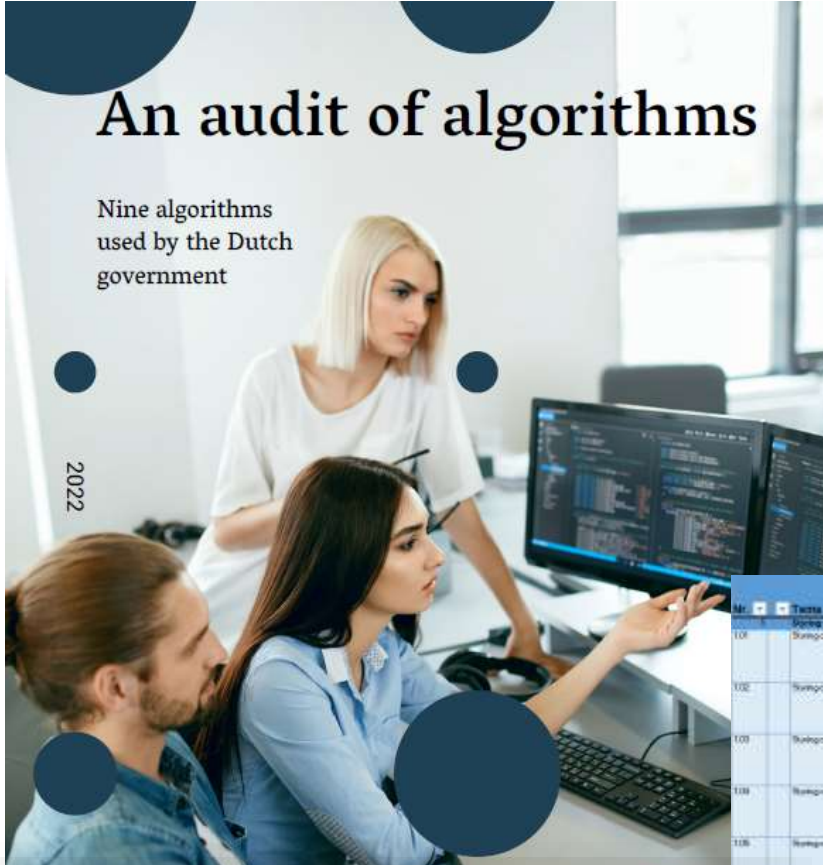
Algoritmetilsyn

...av (maskin)lærende systemer som benytter personopplysninger.

An audit of algorithms

Nine algorithms used by the Dutch government

2022

№	Titel	Brøker	Tilgængelighed	Kategori	Vurdering (Efter udv. af sikkerheds)	Retninger (Efter udv. af sikkerheds)	Ikke tilladt, hvis ikke det er tilladt af EU, hvis det er tilladt af EU, hvis det er tilladt af EU	Ikke tilladt
101	Spørgsmål om sikkerhed, integritet og troværdighed	Det kan ikke være lovligt eller acceptabelt at behandle personlige data uden tilladelse.	Har algoritmen et klart defineret formål?	Har den samme algoritme med de samme data, som er blevet behandlet af andre?				GDPR art. 5 (1)(b) COBIT COM(2017) 4000
102	Spørgsmål om sikkerhed	Udvalgte oplysninger om sikkerhed og integritet skal være tilgængelige for brugere og interesserede parter.	Er der en vurdering af sikkerhedsrisikoen ved at bruge algoritmen i denne situation?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 32 og 39 COBIT COM(2017) 4000
103	Spørgsmål om sikkerhed	Udvalgte oplysninger om sikkerhed og integritet skal være tilgængelige for brugere og interesserede parter.	Har organisationen vurderet sikkerhedsrisikoen i forhold til den pågældende situation?	Har man taget hensyn til sikkerhedsrisikoen i forbindelse med den pågældende situation?				GDPR art. 24 COBIT COM(2017) 4000
104	Spørgsmål om sikkerhed	Udvalgte oplysninger om sikkerhed og integritet skal være tilgængelige for brugere og interesserede parter.	Er alle processer til sikkerhed og integritet dokumenteret og opdateret?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 24 og 39 COBIT APO13.02
105	Spørgsmål om sikkerhed	Udvalgte oplysninger om sikkerhed og integritet skal være tilgængelige for brugere og interesserede parter.	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 24, 26, 39 og 39 COBIT APO13.02, ERM1
106	Spørgsmål om sikkerhed	Udvalgte oplysninger om sikkerhed og integritet skal være tilgængelige for brugere og interesserede parter.	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 24 og 28 COBIT APO13
107	Spørgsmål om sikkerhed	Udvalgte oplysninger om sikkerhed og integritet skal være tilgængelige for brugere og interesserede parter.	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 24 og 28 COBIT APO13
108	Spørgsmål om sikkerhed	Udvalgte oplysninger om sikkerhed og integritet skal være tilgængelige for brugere og interesserede parter.	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 24, 25 og 25 COBIT APO13, ISACA, ISO20000
Model 1 Data	Model 1 Data	Algoritmen bruges til at træffe beslutninger om...	Har algoritmen et klart defineret formål og er den nødvendigt og proportionel i forhold til formålet?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 5 (1)(b)
Model 2 Data	Model 2 Data	Algoritmen bruges til at træffe beslutninger om...	Har algoritmen et klart defineret formål og er den nødvendigt og proportionel i forhold til formålet?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 5 (1)(b)
Model 3 Data	Model 3 Data	Algoritmen bruges til at træffe beslutninger om...	Har algoritmen et klart defineret formål og er den nødvendigt og proportionel i forhold til formålet?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 5 (1)(b)
Model 4 Data	Model 4 Data	Algoritmen bruges til at træffe beslutninger om...	Har algoritmen et klart defineret formål og er den nødvendigt og proportionel i forhold til formålet?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 5 (1)(b)
Model 5 Data	Model 5 Data	Algoritmen bruges til at træffe beslutninger om...	Har algoritmen et klart defineret formål og er den nødvendigt og proportionel i forhold til formålet?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 5 (1)(b)
Model 6 Data	Model 6 Data	Algoritmen bruges til at træffe beslutninger om...	Har algoritmen et klart defineret formål og er den nødvendigt og proportionel i forhold til formålet?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 5 (1)(b)
Model 7 Data	Model 7 Data	Algoritmen bruges til at træffe beslutninger om...	Har algoritmen et klart defineret formål og er den nødvendigt og proportionel i forhold til formålet?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 5 (1)(b)
Model 8 Data	Model 8 Data	Algoritmen bruges til at træffe beslutninger om...	Har algoritmen et klart defineret formål og er den nødvendigt og proportionel i forhold til formålet?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 5 (1)(b)
Model 9 Data	Model 9 Data	Algoritmen bruges til at træffe beslutninger om...	Har algoritmen et klart defineret formål og er den nødvendigt og proportionel i forhold til formålet?	Er sikkerhedsrisikoen acceptabel i forhold til den pågældende situation?				GDPR art. 5 (1)(b)

Algoritmetilsyn – eksempler

1. Styring og ansvarlighet

- ✓ Har algoritmen et klart definert formål?
- ✓ Er roller, oppgaver og ansvar (inkludert eierskap) definert?

2. Modell og data (XAI)

- ✓ Er algoritmen forklarbar og er det forsøkt å finne en balanse mellom modelleffektivitet og forklarbarhet?
- ✓ Har opplærings-, test- og valideringsdata blitt behandlet separat?

3. Personvern (GDPR)

- ✓ Er det utført en personvernkonsekvensvurdering?
- ✓ Er virkningen av bruken av algoritmen tydelig for registrerte?

4. Informasjonssikkerhetsstyring

- ✓ Sjekkes det om tilgangsrettigheter er oppdaterte med tanke på miljøet algoritmen opererer i?
- ✓ Er endringer gjort i koden/hyperparametre til algoritmen sporbare?

Six of the nine algorithms do not meet the requirements set out in the audit framework

	CBR	CJIB	IB	RVO	Toeslag en SVB	DGM (lenv)	RVIg	Police force
Governance and accountability								
Duties and responsibilities	△	△	△	△	△	△	△	△
Risk assessments	△	△	△	△	△	△	△	△
Governance of procurement procedures	△	△	○	○	○	△	△	○
Monitoring	△	△	△	△	△	△	△	△
Data and model								
Bias in model	○	○	○	△	○	○	△	△
Bias in data	○	○	○	△	○	○	△	△
Privacy								
Data protection impact assessment	△	△	△	△	△	△	△	△
Data minimisation	△	△	△	△	△	△	△	△
Privacy policy	△	△	△	△	△	○	△	△
IT general controls								
Access management	△	△	△	△	△	△	△	△
Change management (including logging)	△	△	△	△	△	△	△	△
Back-up and recovery	△	△	△	△	△	△	△	△
Algorithm does/does not meet the requirements set out in the audit framework	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗

△ There is a medium to high residual risk in relation to this aspect
△ There is a low residual risk in relation to this aspect
○ This aspect of the audit framework does not apply to the algorithm

---

«AI Act» - Personvernperspektivet

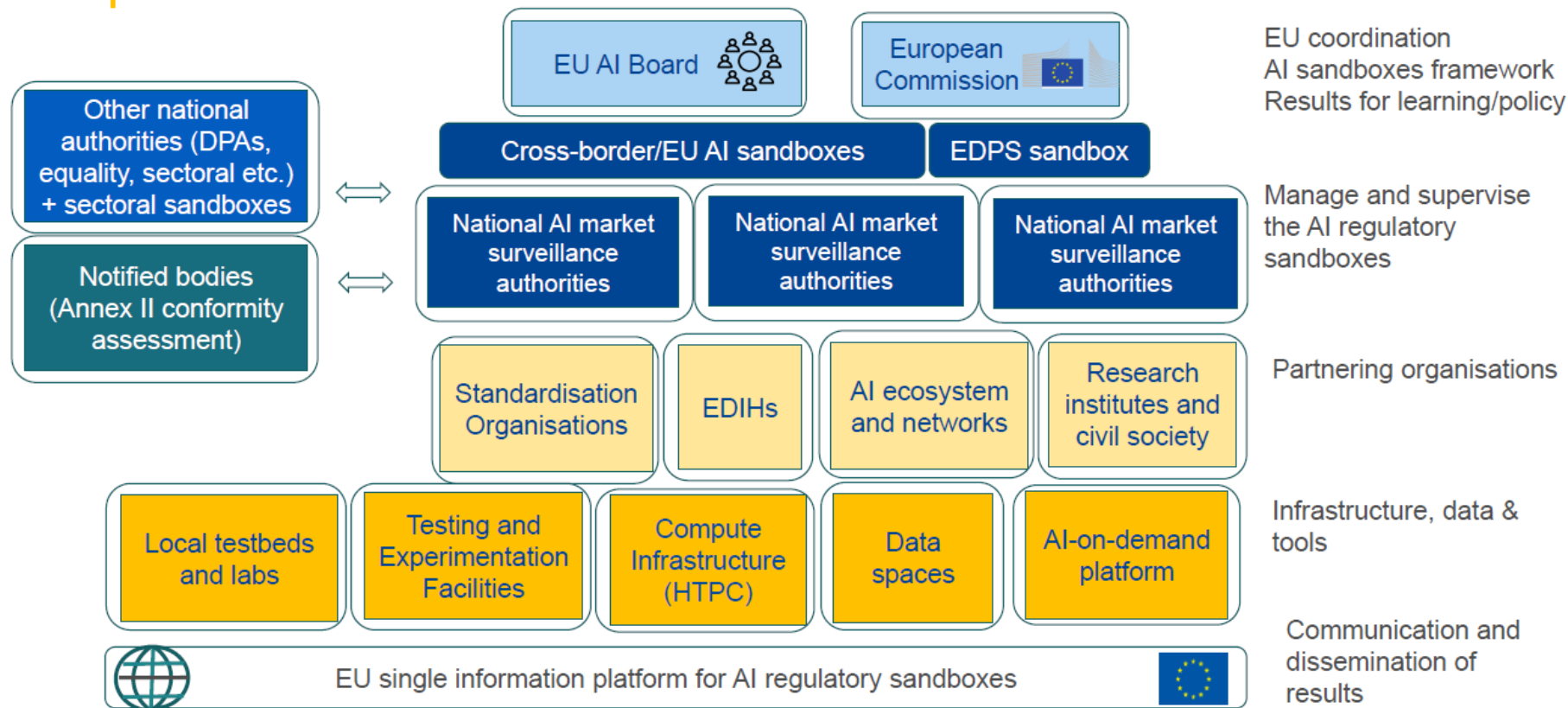
I forhandlinger; Europakommisjonen, Europarådet og Europaparlamentet

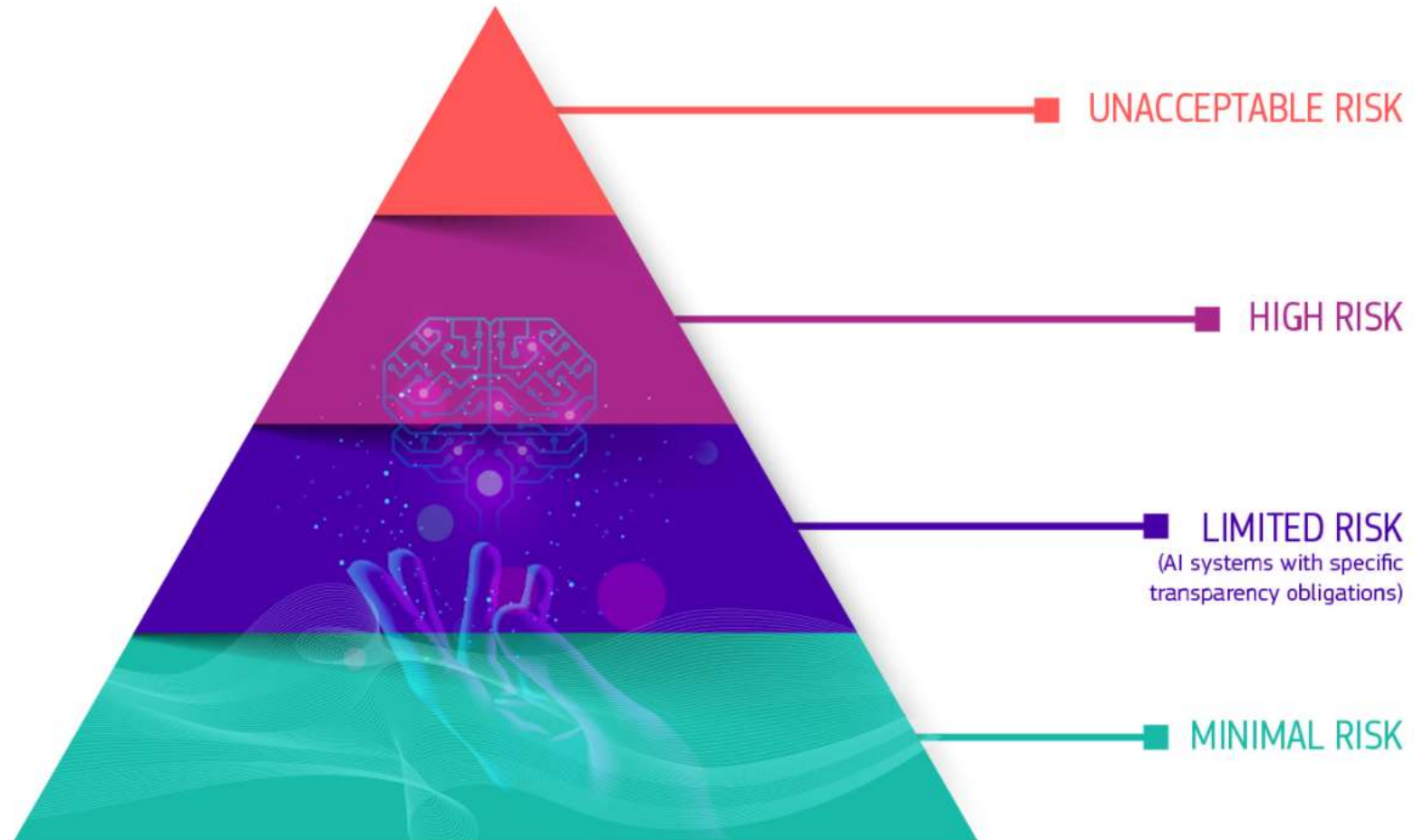
MEASURES IN SUPPORT OF INNOVATION

Article 53 AI regulatory sandboxes

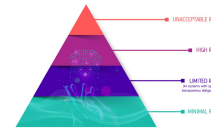
Governance of AI sandboxes

Fire kategorier KI

Høyrisiko-KI (og sandkasseprosjekter)

- Biometrisk identifikasjon (Mobai)
- Kredittvurdering (Finterai)
- Som sikkerhetskomponent i styring av trafikk, vann, varme og elektrisitet
- Uttrykning av nødtjenester
- Opptak til utdanning og karaktersetting (AVT)
- Justisfeltet (politi, immigrasjon og domstoler) (PHS)
- Rekruttering og arbeidsforhold (Secure Practice, Simplifai)
- Som sikkerhetskomponent (for eksempel i robotkirurgi)
- Adgang til offentlige tjenester og ytelser (NAV, AHUS, Helse Bergen)
- Listen kan endres av Kommisjonen – skal oppdateres én gang i året

- Totalforbud mot 'social scoring'
- Totalforbud mot å bruke AI til å kategorisere personer i sårbare grupper ut fra biometri
- Forbud mot å bruke AI til å predikere fremtidig adferd i justissektoren
- Forbud mot å bruke AI til å avdekke følelser

Microsoft Teams «Reflect» - kartlegging av følelser...

Ny innsjekking Demo av elevvisning

Hvordan føler du deg i dag?
 Alt i alt, hvordan følte denne uken for deg?
 Hva synes du om angi emnet her?

Utforsk ideer til statusjekk

Innstillinger

- Åpen i 8 timer
- Publiser til Pl...
- Bredt ordform...
- Elever ser svar

Dine svar

Hvordan føler du deg i dag? **Sikker** **Urolig** **Stresset** **Trøtt**

Refleksjon

Insikter for Reflect

I Teams | I klassenotatblokken

Søk etter elev

Alle Reflect-spørsmål | Siste 28 dager | Svar: 😞 😟 😐 😊 😄

Antall innsjekkinger
3 +3

Gjennomsnittlig deltakelse
15 / 30 +15

Mest populære ord
Rolig, Trøtt

Distribusjon av klasesvar

	Gjennomsnitt		
I går	11:34	Hvordan føler du deg i dag?	
I går	11:24	Hvordan føler du deg i dag?	
I går	11:21	Hvordan føler du deg i dag?	

Big Brother Business

Om sikkerhets-myndighetenes kjøp og bruk av dine kommersielle persondata

The New York Times

Intelligence Analysts Use U.S. Smartphone Location Data Without Warrants, Memo Says

The disclosure comes amid growing legal challenges over the government uses commercially available data.

Share full article

Gain unlimited access to all of The Times.

THE DAILY 202

A warrant buy you

Analysis by C
with research

June 15, 2023 at 12:02 p.m.

4.3 Om kjøp av metadata i bulk

Utvalget har stilt spørsmål til E-tjenesten om tjenestens hjemmelsgrunnlag for kjøp av metadata fra kommersielle aktører. E-tjenesten mente at enkelte anskaffelser av data fra kommersielle tilbydere ikke innebærer bruk av en inngripende metode etter e-loven kapittel 6.

Tjenesten anså derfor at forbudet mot innhenting i Norge etter e-loven § 4-1 ikke kom til anvendelse for den type anskaffelse av metadata som saken gjaldt. E-tjenesten mente at det er måten tjenesten kommer i besittelse av dataene på som er avgjørende for om anskaffelsen faller inn under e-loven kapittel 6 eller ikke.

Det sentrale spørsmålet for utvalget var om kjøp av metadata i bulk som inneholder personopplysninger utgjør et inngrep i enkeltpersoners privatliv. Rettspraksis fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) viser at metoder som utgjør et slikt inngrep, krever klar forankring i lov.

I forarbeidene⁷ til e-loven skrev Forsvarsdepartementet (FD)

ÅRSMELDING 2022

DOKUMENT 7:1 (2022-2023)

Prop. 80 L

(2019–2020)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om Etterretningstjenesten

10.5.7.2 Passiv opptreden

Innhenting forutsetter passiv opptreden, og skjer i ma

§ 6-2. Åpne kilder

Etterretningstjenesten kan innhente åpent tilgjengelig informasjon. Informasjon er ikke åpent tilgjengelig dersom tilgang krever aktiv fordekt opptreden eller forsering av passord eller lignende beskyttelsesmekanismer.

nødvendig å manipulere noen eller noe for å få den ønsket informasjon. Dette vil være utenfor åpne kilder som innhentingsmetode. Det vil

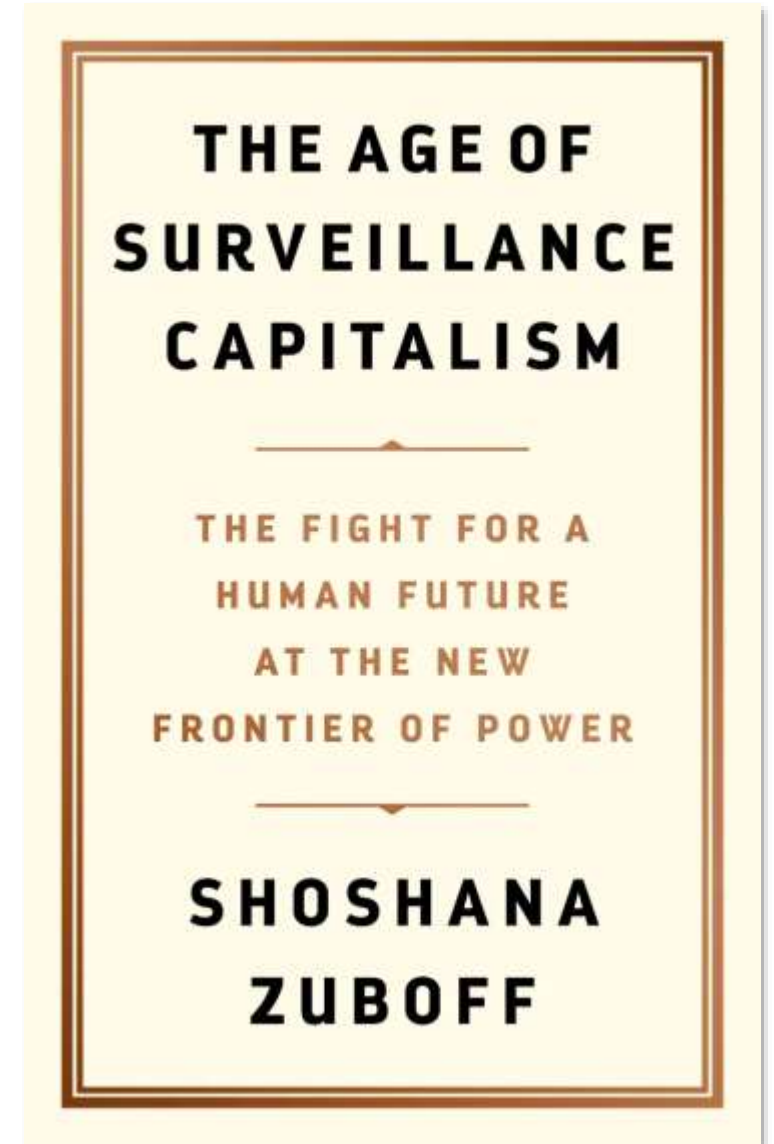
Side 171 av 395

Høring - Forslag til ny lov om Etterretningstjenesten
12.11.2018

Overvåkingskapitalismen

“State of exception” created by the Government use of special extra-legal prerogatives in the aftermath of 9/11 “**avored Google’s growth and the successful elaboration of its surveillance-based logic of accumulation**”

Overvåkingskapitalismen

“State of exception” created by the Government use of special extra-legal prerogatives in the aftermath of 9/11 “favored Google’s growth and the successful elaboration of its surveillance-based logic of accumulation”

Myndighetenes ønske om data sammenfaller ofte med private aktørers...

- IP-adresser
- Flypassasjerer
- DNA-databaser

Ikke et spørsmål og kapasitet, men om lovgivers valg

AdTech Landscape 2023

- ❑ **Personvern, sikkerhet, samfunnssikkerhet og tillit henger sammen for å hente ut gevinst fra KI og ivareta grunnleggende rettigheter**
- ❑ **Store og små aktører trenger (ønsker) både regulative krav og veiledning**
- ❑ **Dialogbasert veiledning er et godt verktøy (eks. sandkassemodellen)**
- ❑ **Algoritmetilsyn (også med lærende systemer) er et viktig styringsverktøy**
- ❑ **Også myndigheter* trenger tilsyn og ettergåelse, lovgivere trenger kunnskap og informasjon**

(* inkludert norske...)